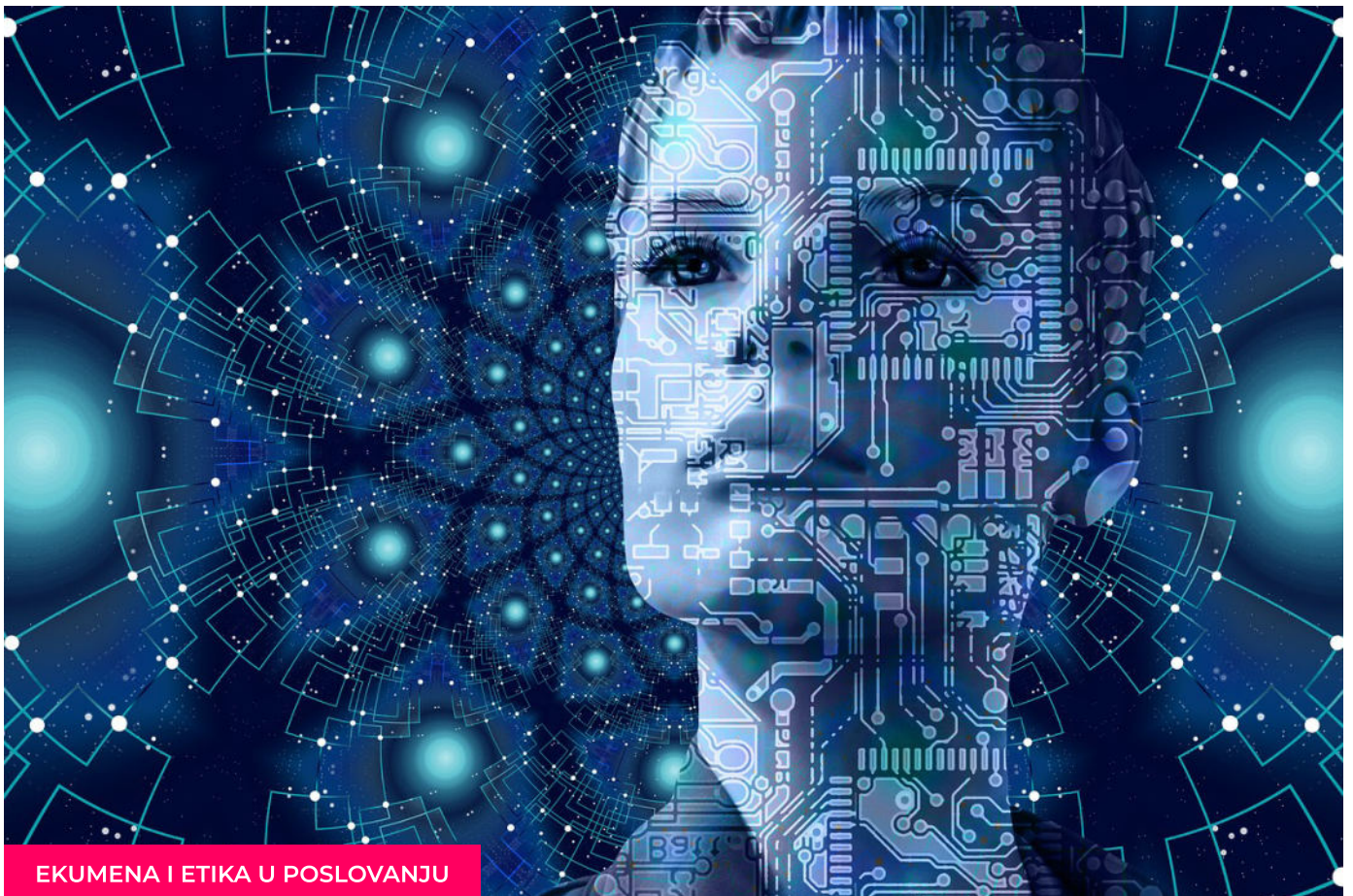

Kako danas od hrpe pojedinaca ponovno napraviti društvo?

Pretraži ...

EKUMENA I ETIKA U POSLOVANJU

„Nisam jedan od onih nametljivih, ne mislim da sam mjerilo stvari, da sam taj netko prema kojemu se mora oblikovati bilo što, pa i percepcija nekakvog konzervativnog čovjeka. Svako treba živjeti život onako kako misli da treba biti najbolje“, rekao je Mate Mijić, politički i komunikacijski konzultant, u razgovoru za PoslovniFM.

S obzirom na to da se u ovom projektu naglašava odnos religije, odnosno vjere i znanja, potrebno je citirati velikog znanstvenika 20. stoljeća Alberta Einsteina, koji je rekao da je znanost bez religije sakata, a religija bez znanosti slijepa. Pa ipak, pitamo se i jesu li znanost i religija

[Pravila o privatnosti](#) - [Uvjeti](#)

religija suprotstavljeni i autonomni identiteti ili dvije različite razine stvarnosti ili su, pak, komplementarni.

Potrebno je napomenuti da je Drugi vatikanski Sabor istaknuo autonomiju znanosti jer vjera – religija nije razumska, a ona postaje i poštuje prirodne zakonitosti, a sastavni element vjere je sloboda, a bez slobode nemoguće je shvatiti čovjeka i njegovu povijest. Sloboda je vjerovati ili ne vjerovati u Boga. To je osobni izbor svakog pojedinca, o tome govori deklaracija Dignitatis humanae o ljudskom dostojanstvu.

– Apsolutno komplementaran. Ne vidim zašto bi jedno isključivalo drugo. Naime, znanost nam je potrebna kao vjernicima i ja sam vjernik, katolik, da bismo razumjeli božju kreaciju, da bismo razumjeli sve ono što nam je Bog dao. Naša vjera, katolička vjera je Fides et ratio – vjera i razum, u krajnjoj liniji razum, mudrost i znanje su darovi Duha Svetoga. Dakle, sve je to nama potrebno da bismo razumjeli puninu Božje kreacije, ne samo vjerovali u nju, nego ju i razumjeli da bismo spoznali u krajnjoj liniji i svoj odnos Bogom. Znamo da je teologija dugo bila krovna znanost iz koje je proizlazilo sve ono što danas smatramo društvenim znanostima, tako da nikada nisam vidio da znanost isključuje religiju ili da religija isključuje znanost. Na žalost, danas živimo u jednom polariziranom okruženju u svakom smislu, pa se tako i tu pokušavaju iskopati neki rovovi, da tko vjeruje, odbacuje znanost ili da tko je za znanost, odbacuje vjeru kao takvu. Ja, evo, u svom životu sam apsolutno uvijek gledao implementirati i znanost i religiju – istaknuo je Mijić.

Urednik se nadovezao kazavši da je sloboda ključna riječ u čovjekovom izboru religije. Je li u Hrvatskoj zaživjela vjerska sloboda, religijski pluralizam? Je li vjerska tolerancija zauzela ono mjesto u javnosti u kojoj pripada?

– Mislim da u Hrvatskoj sloboda kao takva nije zaživjela do kraja, pa onda ni iz nje ni vjerska sloboda, ni vjerska tolerancija, ni nekakav smisleni dijalog. Danas vrlo često pričamo o tom nekom društvenom dijalogu, ali rekao bih isključivo kao formi, bez ikakve suštine. Dakle, taj jedan žamor, više monologa se pokušava prikazati kao nekakav društveni dijalog. U nas društveni dijalog ne postoji. Dijalog je samo forma, mi se pravimo da razgovaramo, a ne razgovaramo – ustvrdio je Mijić.

Urednik je pitao što je sa vjerskom tolerancijom. Mijić je rekao da bi puno kompleksniji odgovoriti bio da smo o ovoj temi razgovarali prije 20 godina.

– Mislim da uopće nemamo problem tolerancije među vjerskim grupama, nego uopće tolerancije između ateizma koji je sve agresivniji u društvu i vjere kao takve. Imamo situaciju da tendencije sa Zapada koje su došle kod nas, pokušavaju na sve načine protjerati ne samo institucionalnu religiju, nego i onu duhovnu – upozorava Mijić. Istaknuo je da se u javnom prostoru čovjeka svodi isključivo na potrošača, na konzumenta, na jedno plošno materijalističko biće, što čovjek nije.

– Jednostavno smo eutanazirali dio ljudskog bića, onu duhovnu dimenziju potpuno poništavamo. Naše društvo danas ne priznaje da čovjeku treba nešto više od ovozemaljskih komoditeta, od nekakvog luksuza, hedonizma i to je po meni najveći problem. Rijetki su spremni uopće svoj život staviti u ruke nečeg većeg od ovozemaljskog, tako je zapravo

pitanje možemo li uopće postići toleranciju između tog materijalističkog pogleda na svijet i onog religijskog – to je najveći problem – rekao je Mijić.

Identifikacija nacionalnog i vjerskoga, primjerice katolik – Hrvat, pravoslavac – Srbin i slično, vrlo je izraženo kod nas. Mijić kaže da je vjersko opredjeljenje i ta tradicija utjecalo na formiranje modernih nacija.

– Na jugoistoku Europe, kao i u cijeloj Europi, ali posebno ovdje, svoj smo izbor prema zapadnoj crkvi napravili davno, još u devetom stoljeću. I to je Hrvate jednostavno odvučlo u drugi kulturno civilizacijski okvir i normalno je, ne treba od toga bježati, to su jednostavno činjenice. Problem je što se u međuvremenu pokušalo u potpunosti ono vjersko podrediti nacionalnom. Došli smo u opasnost od nekakvog katoličkog „svetosavlja“ gdje se pokušalo replicirati taj model koji je prisutniji u Srbiji, koja ima autokefalnu pravoslavnu crkvu, a toga ima i kod drugih pravoslavnih crkava – kaže Mijić. Naglasio je da se katolički univerzalizam jedno vrijeme stavio u potpunosti po strani i pokušalo se ono što je katoličko podvesti pod hrvatski nacionalizam.

– Moram priznati da mene to ohrabruje, kao nekoga tko je konzervativac kao ja – kaže Mijić.

Na desnom dijelu političkog spektra može se vidjeti kako se te struje pomalo razilaze. Kaže Mijić, kako kršćanski konzervativci i nacionalisti više nisu svi pod istom kapom, niti svi vode i zagovaraju istu politiku.

– Mislim da je to jako zdravo za ono što smatramo kršćanskim u javnom prostoru, zato što je nacionalizam vrlo često sam po sebi protivan nauku katoličke crkve, dakle, podređivanje svega interesu nacije, a ne ostvarivanju Božjeg kraljevstva. To jednostavno vrlo često ne ide jedno s drugim. Kod nas je zbog toga što je, rekao bih, komunizam konzervirao na neki način društvene odnose, a katolička crkva je u jednu ruku bila najozbiljnija, jedina ozbiljna oporba, i onda se zapravo sve ono što je bilo protiv komunizma približilo katoličkoj crkvi u Hrvata. Danas vidimo da tu ipak dolazi do određenog razilaženja, što je za Crkvu zdravo, naravno, njoj je u interesu okupiti što šire narodne mase oko sebe, širiti evanđelje. Logično je da Crkva na otpadništva ne gleda blagonaklono, ali puno je zdravije podvući određene crte, napraviti određene granice i s te pozicije evangelizirati, nego zapravo imati neku lažnu evangelizaciju gdje ljudi zbog društvenog statusa ili odobrenja okoline glume da su vjernici – smatra Mijić.

Urednik se nadovezao kazavši da je to pokojni sociolog Željko Mardešić okarakterizirao pojmom „politički katolicizam“.

– Nama treba više katoličanstva u politici, ali manje političkog katoličanstva – naglasio je Mijić.

U nastavku razgovora dotaklo se pitanje ekumenizma, tj. odnosa katoličke i pravoslavne crkve (SPC) i na njihov utjecaj na međuetničke odnose.

– To je političko pitanje, jer se veliki raskol (1054. godine, op.ur.) dogodio zbog političkih sukoba a ne zbog teoloških razlika (npr. pitanje filioque – druga božanska osoba nije više teološki problem, op.ur.). No, crkve su se, Istočna i Zapadna drukčije razvijale. Pravoslavlje je više naglašavalo mističnost, dok je katolička crkva postala racionalistička i intelektualna –

kazao je Mijić. Smatra da je danas najveći problem što katolička crkva zastupa s jednog univerzalnog globalnog stajališta, dok pravoslavne crkve još nastupaju iz određenih nacionalnih pozicija i nerijetko su, nažalost, upregnute u neke velikodržavne projekte, daju legitimitet određenim vladarima, političarima i velikodržavnim projektima, što otežava taj dijalog.

– S druge strane, obični ljudi, barem u državama koje nisu opterećene katoličko pravoslavnim odnosima, poput Sjedinjenih Američkih Država, opet se nađu na istoj strani. Jedna strana političkog spektra gura stvari koje su kršćanima neprihvatljive, onda to ove ujedinjuje. Ali opet u političkim pitanjima, ne u istinskom razumijevanju i vjerskom dijalogu, tako da, nažalost, rekao bih da je danas dnevna politika kontaminirala sve, pa tako i ekumenski dijalog – kaže Mijić.

Upozorio je da je i pitanje geopolitičkog položaja i nastavlja da mi u Hrvatskoj ne pričamo o duhovnim razlikama, teološkim razlikama, o pogledima na spasenje Krista, na to kakav bi kršćanski svijet trebao biti, nego se vraćamo na Drugi svjetski rat.

– Vraćamo se na formiranje modernih država tko je kome rušio, koliko bogomolja, tko je kada ubio, koliko je svećenika i redovnica ubio i slično – kaže Mijić.

Urednik je pitao koliko su prihvaćene poruke vjerskih lidera i kako komuniciraju s javnošću. Mijić kaže da, nažalost, utjecaj institucionalne religije je u zapadnom društvu, pa tako i u Hrvatskoj, sve manji.

– Ponegdje crkveni velikodostojnici komuniciraju fantastično, kao u Sjedinjenim Američkim Državama ili u nekim zapadnim europskim državama, pa to opet ne mijenja puno stvari. Nažalost, živimo u trenutku kada čovjek misli da sve može sam, ne samo bez Boga, nego i bez bližnjih, bez rođene braće i sestara, bez kolega na poslu. Živimo u vremenima kada je došlo do potpune atomizacije društva. Nitko se s drugim ne želi solidarizirati, identificirati i zapravo je najveći izazov kako od hrpe pojedinaca ponovno napraviti društvo – pita se Mijić.

Pitanje etičkog življenja i pitanje spasenja to je važno, smatra Mijić i dodaje da treba biti aktualan.

– Jako se puno svećenika na nižoj razini pastoralaca trudi doprijeti do pastve s vrlo aktualnim temama, individualnim razgovorima. Koriste i moderne komunikacijske kanale, društvene mreže. Nije da tu nema truda. Stvar je u tome što danas, nažalost, i među svećenicima vlada određeni individualizam, pa vidimo da su mnogi i u zapadnom svjetlu, ali tako i u Hrvatskoj, od sebe napravili zvijezde. E sada, kada postanete zvijezda ili težite postati zvijezdom na društvenim mrežama, to vodi u određeno zastranjenje, jer taj tip egoizma koji se javi, to je nešto što odvodi od Boga, svakoga, pa tako i svećenika. Ovih dana se Crkva morala službeno ograditi od nekih ljudi koji su širili evanđelje na društvenim mrežama. Isprva je to bilo jako obećavajuće i lijepo, ali odvuklo je u određeno zastranjenje. Moderna tehnologija, komunikacijska tehnologija uvelike počiva na toj čovjekovoj želji da bude prihvaćen i da dobije odobrenje drugih. I za puno lajkova i potpore i pozitivnih komentara čovjek je spreman štošta napisati i reći ne bi li to malo uzavrele strasti rezultiralo većom podrškom. I to je nešto na što ljude stalno treba osvještivati, pa i u ovom religijskom

prostoru, da su moderni komunikacijski kanali ljudima dali mogućnost da se zbliže više no ikad, ali su ih istovremeno i udaljili jer su dehumanizirani – upozorava Mijić.

Urednik je potom nastavio razgovor s ukrajinsko ruskim sukobom, kojeg vodi Putin a podržava rusku patrijarh, što je neviđeno da kršćanin ide na kršćanina.

– Kada izgubite onu transcendentnu dimenziju, da postoji neki viši sud, čovjek postane spreman na sve, jer za sve ono što mislimo da nas ovozemaljski sud neće kazniti ako ne vjerujemo u neki viši sud, čovjek si nakon nekog vremena počne dopuštati stvari koje si nikada ne bi dopustio jer više nema straha od Boga, jer Bog više nije, na žalost, dio naših društava – napominje Mijić. Ističe da ni najmanje ne može razumjeti Putina jer se on predstavlja kao neki zaštitnik nekakvih kršćanskih vrijednosti.

– On proziva Zapad da je izgubio kršćansku podlogu, što u velikoj mjeri jest, ali Rusija tu nije ništa bolja, dapače, u mnogočemu je i gora. Vraćamo se na to stalno licemjerje i korištenje kršćanstva isključivo za nekakve jeftine političke bodove i pokušaj manipulacije i zloupotrebe vjere – ističe Mijić.

U našem društvu često su prisutne pojave ksenofobije, netrpeljivosti, predrasude prema drugima i drugačijima. Koliko se vjerski lideri tomu suprotstavljaju?

– Postoje određeni životni stilovi koje danas mainstream pop kultura promovira, koji su vjernicima neprihvatljivi. Crkva, po mom sudu, ne treba raditi kompromise u svom nauku, jer onda to više nije božanski nauk nego ljudski, onda to više nije Kristova crkva. Dakle, kompromise u nauku ne treba raditi, ali podržavam kompromise u smislu da se čovjeka pokuša spasiti od neželjenih pojava i ponašanja, a ne stigmatizirati, ne napasti, ne dodatno zgaziti. Uvijek na te načine ponašanja i životne stilove gledam kao čovjekovu slabost. Dakle, crkva mora zagovarati da se čovjeku koji je slab, koji je posrnuo, pruži ruka. Uvijek treba odvojiti čovjek od djela. Tako je, a bojim se da u toj političkoj raspravi koja je postala jako dehumanizirana jer se u velikoj mjeri vodi preko društvenih mreža, mi zapravo jedva čekamo ošamariti verbalno drugog čovjeka i, nažalost, i vjerska je komunikacija došla na tu razinu da se ne pokazuje milosrđe prema čovjeku – smatra Mijić.

Urednik se nadovezao da u tome mediji imaju svoju ulogu, sve više teže senzacijama, a manje etici, objektivnosti i profesionalizmu.

– O tome bismo mogli pričati tri dana – naglašava Mijić i kaže da je glavni problem što su se mediji potpuno odrekli svoje edukacijske uloge.

– Mediji, naravno, funkcioniraju danas na tržištu, privatne kompanije imaju određeni svoj privatni interes, žele oglašivače, treba isplatiti i plaće osoblju i urednicima, novinarima koji rade vrijedno svoj posao. Dakle, taj jedan tržišni gospodarski i ekonomski segment medija oni moraju zadovoljiti što je legitimno. No, nažalost u potpunosti na štetu svoje edukacijske uloge jer prosječan čovjek o puno stvari ne bi znao ništa da nema masovnih medija kojega o tome mogu podučiti – naglašava Mijić i još jednom napominje da su mediji potpuno zanemarili edukacijsku ulogu i sve podveli pod neki senzacionalizam.

– Mediji su kapitulirali pred gramzivošću i nedostatkom vizije – oštar je Mijić. Dodao je i problem psihološke prirode jer čovjek puno bolje reagira na negativne stvari nego na

pozitivne.

– Postoji cijeli niz psiholoških fenomena koji to mogu objasniti, ali to ne ekskulpira medije od toga da podilaze tim psihološki fenomenima i niskim strastima – upozorio je Mijić.

Urednik se nadovezao s pitanjem jesu li u društvu izostali javni moral i etičnost u poslovanju, a dok istodobno korupcija raste. Naime, u našem društvu opredijeljeno je 80 do 90 posto vjerujućih – bilo katolika koji su većina, bilo drugih denominacija, pa se postavlja pitanje kako objasniti korupciju koja je zahvatila sve pore društva.

– Možemo se vratiti na ono što smo maloprije spomenuli, a to je da kada čovjek ne vjeruje u viši sud, a postoji način na koji može izbjeći ovozemaljski, onda je puno skloniji biti pokvaren. Dakle, u društvu u kojemu imamo puno politički protežiranih ljudi koji znaju da postoje načini na koji mogu izbjeći kaznu za svoje nemoralne čine, onda će ih biti skloniji napraviti. Kao katolik smatram da je katolički moral nešto što je superiorno i čega se osobno trudim pridržavati. S druge strane, mislim da naš nekakav javni moral svakako proistječe iz kršćanskih vrijednosti prosvjetiteljstva – smatra Mijić.

Ističe da postoji jedna simbioza klasicizma, antike, kršćanskog morala i prosvjetiteljstva koja je taj amalgam koji čini današnju etičku moralnu podlogu zapadne civilizacije koje i Hrvatska dio.

– Znamo koje su to vrijednosti, ali teško ih je slijediti zato što je jako teško biti u potpunosti moralan čovjek, zato kao vjernik smatram da je Bog pred nas i stavio taj izazov i dao nam te smjernice i taj put zato što je to jako teško. Sve ono što je lako, pitanje je koliko je i dobro? Tako da jako je teško biti moralan čovjek – naglašava Mijić.

Naglasio je, što se tiše postotka vjerujućih, da su podaci frizirani.

– Svatko će se na nekoj razini folklora proglasiti vjernikom, primiti nekakve sakramente, pa su mu nekakvi kumovi dali nekakve poklone, pa su imali nekakvu feštu. Čini li ga to na popisu stanovništva vjernikom, katolikom? Ne možete ljudima zabraniti kako će se oni izjašnjavati, ali nije isto izjasniti se kao katolik i živjeti kao katolik – zaključio je Mijić.

Autor: Augustin Bašić Foto: Image by [Gerd Altmann](#) from [Pixabay](#)

Objavljeno 6. studenoga 2024. Sva prava pridržana PoslovniFM.

augustin bašić

društvo i religija

ekumena i etika

manjine

mate mijić

mediji

PREPORUČENI SADRŽAJ

Nisam govorio engleski, ali nakon 5 sati ovoga mogu!

Umirovljeni policajac okrenuo se uzgoju

Tajna učenja stranih jezika za 1 noć

Oglas

božićnih drvaca: Borovi su isplativi, ali tek nakon pet godina

Oglas

Ovaj omiljeni brend ima velike popuste: Ovo su naši favoriti!

Oglas

FOTO Državi na rubu Europe prijete građanski rat: Nasilni neredi na ulicama, građani izazvali totalni kaos

Prikupio potpise: Primorac prvi stiže u DIP

← Flatio ulazi na hrvatsko tržište akvizicijom Trawlerka

Podravkina Tvornica tjestenine upotpunjena novom linijom za noodlese →

Quo Vadis Hrvatska

[Više...](#)

Prijava newsletter

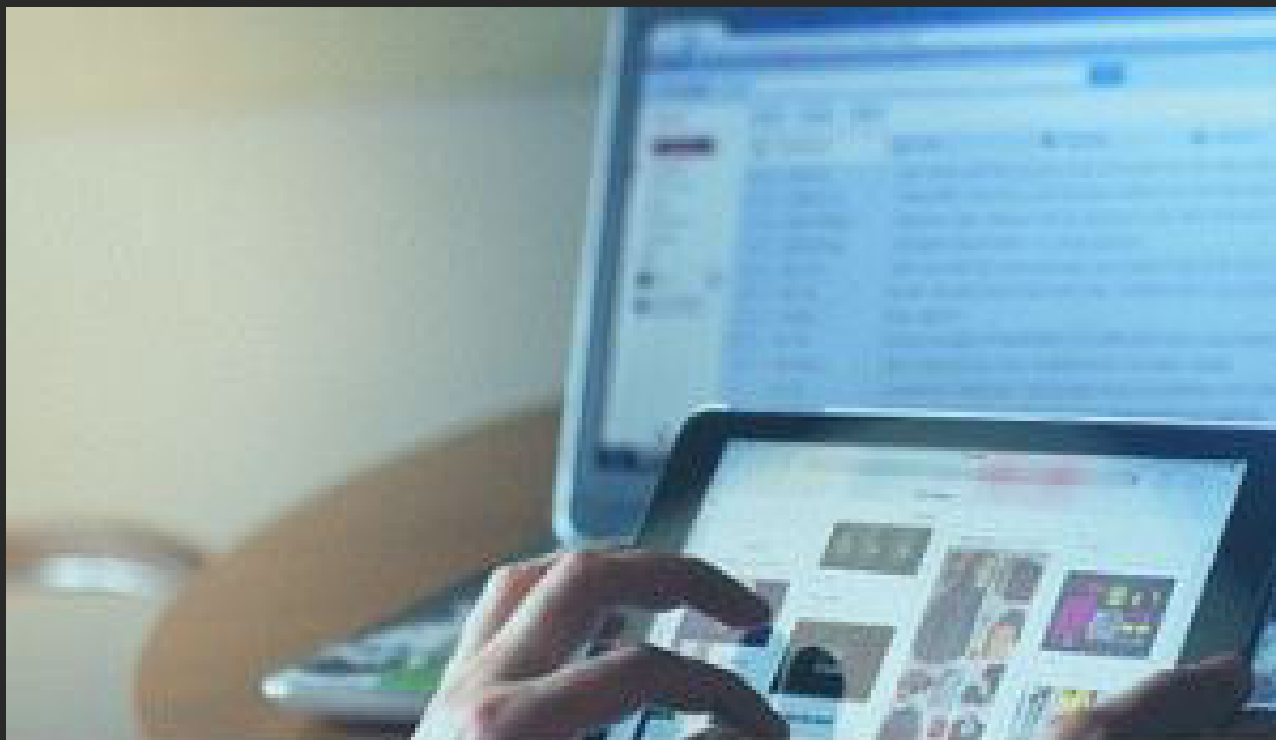
Email

PRIJAVA

☐ Pročitao/la sam i prihvaćam uvjete i odredbe

Search

Pretraži ...

točkana*i*
MEDIJ ZA BIZNIS

Oblak

briefing

briefing e-servisi

fina

hrportfolio

javna nabava

nadmetanja

rezultati poslovanja

PoslovniFM

Nastao kao izraz želje da se dobre priče i događanja, kao i uspjesi poduzetnika predstave širom krugu ljudi, posebno i zato što u današnjim *mainstream* medijima gospodarstvo i poduzetništvo ne dobivaju količinu prostora koja bi bila u skladu s njihovom snagom i značenjem, na hrvatskom medijskom tržištu pokrenut je PRVI POSLOVNI RADIO koji će sve svoje aktivnosti usmjeravati i provoditi pod brendom *poslovniFM*.

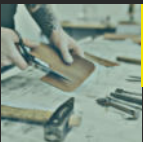
Uskoro objavljujemo

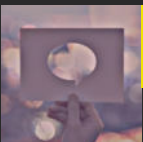
Slušati sebe

Anamneza

Iz obrtničke radionice

Turizam 385!

Ostanimo u kontaktu

Prijavite se na naš Newsletter

PRIJAVA

☐ Pročitao/la sam i prihvaćam uvjete i odredbe

Copyright © 2024 by poslovniFM. Sva prava pridržana.

[Impressum](#) | [Uvjeti korištenja](#) | [Cjenik](#)